

Inget handikapp

Att få åka vagn bakom en trygg häst och känna vinden mot ansiktet, det är lycka för de ungdomar som deltar i handikappkörningen på Lyr.

TEXT OCH FOTO BERIT STRIDH

Hästarna har tålmod och värme även för den som saknar både tal- och rörelseförmåga. Morgonen lyser över Lyr, den lilla ön utanför Orust. Dagens första kör-elev kommer med taxi och färja. Prick halv tio står Jonas Thylén på gårdsplanen i Bot, där Lyrina och Bengt Hermansson väntar.

Jonas älskar djur på sitt eget sätt. Inte så mycket att klappa och krama, men han vill veta allt om dem och framförallt älskar han att sitta på kuskbocken tätt intill Bengt medan Lyrina tryggt lunkar på genom den vackra bohusnaturen. Eftersom Lyrina fått en fölunge under sommaruppehållet från körningen, oroar Jonas sig lite över hennes kroppsform.

– Hon är fortfarande lite bred över magen. Går det tillbaka? Frågar han Bengt Hermansson.

– Ja, vi får köra henne och träna, svarar Bengt.

Jonas Thylén har kört häst i flera år tillsammans med Bengt.

– Jag vet inte hur länge men så länge Orust ridklubb hållit på har jag kört, säger han.

– Sju-åtta år är det minst, tillägger Bengt, som har koll på sina elever.

Bengt kör med tre olika nordsvenskar, Hjärdis, Bianca och Lyrina, men Lyrina är den populäraste. Eleverna som varit med ett tag känner igen henne från ridklubben. Hon är trygg och pålitlig och hälsar mycket sansat på dem som vill klappa henne. Vill de inte, så är Lyrina nöjd ändå.

– Jonas håller i tömmarna själv, men jag har dubbelkommando både för hästens och säkerhetens skull. Magnus som kommer i eftermiddag vill bara åka med och då kör jag, säger Bengt.

Jonas och Bengt diskuterar dagens färdriktning. De kör en timme ungefär och på den tiden hinner de runt ön.

– Vi brukar växla vilket håll vi åker åt och är det dåligt väder så kör vi hemmavid, förklarar Bengt.

– Men sådan otur har vi inte haft. Vi har otrolig tur med vädret, säger Jonas nöjt.

Färden går både på banad och obanad väg. När Lyrina går utmed en åker, mot öppningen i en gårdsgård, vill Jonas slippa ansvaret.

– Nu Bengt får du köra, för nu lutar det för mycket. Jag är inte rädd men jag vet inte hur vagnen klarar det, säger han.

Vi passerar en väderkvarn och fina små gårdar. Samtalet rör sig kring vem som bor var och var man kan hitta den eller den växten. Jonas har många intressen och Bengt svarar gärna.

NÄR JONAS ÅKT HEM igen i sin taxi får Lyrina en paus för att dia sin fölunge Lyria och Bengt hinner dricka en kopp kaffe med hustrun Anne.

Paret arbetar, förutom med körning för handikappade, också med naturvård genom röjning och med betesdjur som får och hästar.

Anne är den som ansvarar för fåren som betar i markerna.

– En gång kom Jonas precis när en tacka lammat. Han fick se lammet resa sig för allra första gången och det pratade han om fortfarande, säger hon.

På eftermiddagen kommer Christina Nilsson och Magnus Jonsson från dagcentret i Svanesund. Ingen av dem talar, men njuter ändå av utflykten till

”Jonas håller i tömmarna själv, men jag har dubbelkommando både för hästens och säkerhetens skull”

BALANS. Christina Nilsson har hittat balansen på hästryggen och vinkar.

LYCKA! ”Det är svårt att formulera varför detta är så kul, men jag gillar ju djur” säger Jonas Thylén och smeker Lyrina.

bakom häst

HARMONI. Det är rofyllt att åka efter häst. Jonas har mycket att diskutera och fråga om under den timme körningen varar.

SÅKERT. Vagnen som används i Hermanssons körverksamhet är en specialbeställd Tidaholmsvagn. Den har skivbromsar på hjulen och täckt passagerardel.

Lyr. De är inte så intresserade av fysisk kontakt med Lyrina, de klappar henne inte eller så, men Christina klappar i händerna och låter och ser väldigt glad ut när det blir hennes tur. Hon ska rida på Lyrina. Bengt Hermansson har förberett hästen genom att sadla henne med en bekväm westernsadel med rejäl sadelknapp att hålla i för Christina.

Med hjälp av en trappstege och flera hjälpande armar sitter hon snart i sadeln. Benen ligger stadigt efter Lyrinas sidor och hon vänder sig ledigt om i sadeln och vinkar när Bengt börjar gå framåt med hästen.

– Christina har ridit i flera år, först på Orust ridklubb och sedan här. Hon rider en gång i veckan och det är jättebra för hennes balans och kroppsuppfattning, säger assistenten Christina Karlsson.

Ridturen går i den vackra naturen kring Bot, på grusvägar och gräsvägar och på vindlande stigar under stora, gamla ekar. Här finns ingen trafik och man hör fåglarna och känner vinden i ansiktet.

Efter en halvtimme är vi tillbaka på gården och Bengt lyfter ner Christina från hästen. Sedan selar han på Lyrina och spänner henne för den specialbyggda Tidaholmsvagnen. Fölungen Lyria, som snällt väntat i boxen, får en grimma på sig och spänns fast vid sidan av mamma. Christina och hennes assistent

sitter redan på plats bak i vagnen, medan Magnus vant klättrar upp bredvid Bengt på kuskbocken.

HANS ASSISTENT NINA BÅÅW ser till att han sitter bra och sen åker hon också med där bak i vagnen. Färden går över stock och sten, medan Magnus sitter tätt intill Bengt och bara njuter bakom Lyrinas trygga, breda rumpa. Det går inte så fort, men det går upp och ner för berg och gräsbackar och Christina skratrar och klappar i händerna. Magnus visar inte så mycket, men han älskar att vara hos Bengt och hästarna.

– Jag ser att han trivs. Vi har samling på morgnarna och då får Magnus berätta vad han ska göra under dagen. I morse tecknade han att han skulle till hästarna. Han tar på sig hjälmen redan när vi åker från dagcentrat och sedan behåller han den på tills vi kommer hem igen, säger Nina Bååw.

BENGT HERMANSSON HÖLL tidigare i handikappkörningen på Orust ridklubb och hade en liten verksamhet i gång hemma också, för elever från Stenungsund och Uddevalla. Familjen hade byggt nytt stall, helt handikappanpassat, och när ridklubben beslöt att lägga ner handikappkörningen tog familjen Hermansson över den till Lyr.

Samtidigt skedde en omorganisation på Anne Hermanssons arbetsplats och Anne valde att satsa på familjens företag.

– Tänk att två sådana händelser kan bli till något riktigt bra, säger de båda.

Varje tisdag och fredag kommer elever från Orust och Stenungsund och en gång i månaden kommer de från Uddevalla. Där emellan är det naturvård som gäller.

– Både hästverksamheten och naturvården handlar om att alla ska kunna vara delaktiga, och få uppleva saker. Det handlar om människosyn, säger Anne och Bengt. 🐾

Handikappkörning

Var? Bot på Lyrön söder om Orust.

Vem? Bengt Hermansson anordnar. Hästarna är nordsvenska brukshästarna Lyrina, Bianca och Hjärdis.

Hur? Hästarna utrustas med dubbelkommando, det vill säga dubbla tömmar. Vagnen är en specialbyggd Tidaholmsvagn med skivbromsar på alla hjul och täckt passagerardel. Stallet är handikappanpassat och utrustat med pentry och toalett.

Komma dit: Lyrön ligger söder om Orust och nås med färja från Orust.

Telefon: 0705-207879.

webbplats: www.lyronsentreprenad.se